

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:

Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Tudomásul.

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága által a képviselőválasztás vezetésére alakított s kiegészített

végrehajtó bizottság

ma és mindennap délutánonként 5 órától 7 óráig ülést tart az *Angol királynő* szálloda 20. számú szobájában.

Gróf Dégenfeld programja.

(Sz.) A munkatervek, programok legelső feltétele az egységesség, amelynek vörös fonalként kell végighúzódnia a tervezeten, a kifejező stílus, amely határozott formát ad az abban lefektetett irányzatoknak, törekvéseknek. Ilyen egységes stílus nélkül nincs valamire való alkotás, sem a művészetekben, sem más téren s egységes program nélkül nem lehet elképzelni célirányos, öntudatos politikai működést sem.

A függetlenségi és 48-as politika programjának mindenik pontja magán viseli az *önállóságra* való törekvések bélyegét s hazánk, nemzetünk boldogulása harmonikusan van lefektetve a külföldi irányban, — gazdasági, közjogi, kulturális stb. — követendő irányelvekben.

Határozott programmal bírnak a többi pártok is, azok is, amelyek alkotórészét képezik a kormányzásra vállalkozott koalíciós többségnek, azok is, amelyek a parlamenti ellenzéket képviselik, mint balpártiak, demokraták, szocialisták stb.

Valamely *határozott* irányban való törekvést fejez ki a fentebbi pártok mindenikének programja, amelyek mellett, vagy ellen minden egyes magyar honpolgárnak lehet állást foglalni, agitatálni stb. Valamely politikai párt programjéért azután a nemzet, vagy közelebbről választói előtt felelősséget vállal az, aki programbeszédjében felelősül eme programpontra betartására, amely program alapján ha valakit megválasztanak, ha érdemes óhajt maradni a választásnál megnyilatkozó bizalomra, be is kell váltania azt, amit ígér. Gróf *Dégenfeld* József csodálatosképpen nem talált politikai pártot a magyar parlamentben, amelyhez csatlakozott volna. A felelősség érzetével nem akarja nyugtalanítani kényelemszeretét. Tegnap elmondott beszéde minden részletében nélkülözi a *határozott, egységes irányzatot* s különösen óva kerülte azt az őszinte vallomást, hogy vajjon mindazt, amit a felelősség terhe, sulya nélkül hangzatos szólásokban kitalált, milyen alapon akarja felszeletelni *67-es*,

avagy *függetlenségi politikai állásfoglalás szerint?*!

Ő a szabadelvű párt egykori vezérkari tisztje, aki ahol csak lehetett szívesen rugott egyet azokon, akik Magyarország önállósági törekvéseiért mint függetlenségi és 48-as párthívek szálltak sikkra, aki a szabadelvű, kormány korrupt erőszakos rendszerében existenciáikat semmisített meg s jól jövedelmező állásokat töltött be, erre hivatatlankai csak azért, mert valaki támogatta akkori kormányát, vagy felmerte emelni tiltakozó szavát a nemzet erejét kipumpoló, a nemzeti törekvéseket megbénító szabadelvű párti uralom ellen, most körmönfont frázisokkal felcifrálva, anynyi ígéretet dobált a levegőbe, lehetetlen összetételekben, hogy azok hallattára legcsökönyösebb párthívei is rázták a fejüket.

Komolyan óhajtottunk foglalkozni ezzel a programmal, de nem tehetjük. Olyanok ezek a programponatok, hogy érdemleges elbirálás tárgyává tenni azokat a legjobb akarat mellett sem lehet s komoly politikai működés alapját nem képezhetik. Egyikét-másikat *határozott formában* s nem zagyva köntörfalazással érvényesíteni akarja s bizonyára fogja is a függetlenségi párt, a legtöbbje azonban fából-vaskarika, amelynek hangoztatása ma már meghaladott álláspont.

Az országos politikára vonatkozó

Hamis fény.

A „Debreczen“ számára írta: **Zéta.**

Az égbolton haragos felhők kergették egymást, az utcák kihaltak voltak. Amolyan őszi hajnalodás bántóan szürke derengése ömlött el mindeneken.

Az éjszakai mulatóhelyiség tükörablakaira lehuzgálta egymásután a rollókat az álmos hetes.

Egyszerű, munkás ember támaszkodott oda a kávéházi épület hátsó kapujához s várt-várt csendesen. A fejét a mellére hajtotta s ha tuskés szemepillái alól nem villogtak volna elő nagy fényes szemei, azt gondolta volna az ember, hogy valami önmagával tehetetlen, szundikáló részeg ember, aki itt akarja megvárni kijózanodását. Pedig ez az ember élesen figyelt minden kis neszre.

A rendőri őrző elhaladt a mulatóhely épülete előtt, — a nélkül, — hogy észrevette volna a kopottas ruhájú embert. Közvetlen az utcára nyíló ajtó előtt azonban megállottak egy percre. Dacára a lezárt rollóknak, elfojtott muzsika szó hallatszott ki a mulatóhely valamelyik eldugott terméből.

Az egyik rendőr megcsóválta a fejét s mormogott is valamit a másikhoz, aki a kirkattáblákon jártatta kutató tekintetét s alig észrevehetőleg vont vállat.

A szegény munkás ember ott az ujsa

tulsó oldalán szintén hallotta az elnyomott zenezőt, kétségbeesett mosolygás torzította el arcát s ökölbe szorított kezével, tehetetlen dühben odavágott a kapuajtóhoz.

Az ütés moraja tompán zugott végig a kapufolyosón, a két rendőr pedig kimért léptekkel ment tovább.

Közbe megindult az eső apró csöppekben, nyugat felől elhaló mennydörgés hallatszott. A szürke, egyszerű ember pedig csak várt. Az óra már rég elütötte a három órát is.

Kelet felől foszladozni kezdtek a felhők, az utca népesebb lett s a bérkocsik vézna lovai álmosan tartottak ki a vasuti állomás felé.

Egyszer azután könnyű léptek zaja hallatszott a mulatóhely kapuja mellett s mikor az ott ácsorgó férfi meghallotta, hogy valaki rekedt, borizó kacagással közeledik az ajtó felé s már a másik pillanatban meg is fordította a kapukulcsot a zárban, nyilsebességgel futott át az utca másik oldalára, egy gyümölcsös kofa sátra mellett huzva meg magát.

A kétép hírű éjjeli kávéház kapuja kinyílt s két nő lépett ki rajta, előkelően öltözött urak kíséretében.

Egy tulságosan szálas, vézna férfi tántorgó léptekkel egy festett arcú leányt vezetett a karján.

Ezek jöttek utolsónak. A szöke szépség

kissé elhizott, asszonyos termetű volt, nagy buzavirág szemekkel, amelyek nagyon édesen mosolyoghattak valamikor, de most álmosan meredtek bele a szürke világba.

A bérkocsi megindult a közeli bérkocsiállomás felé, a férfiak orfeumi kuplékat füttyörészték nagy igyekezettel, de szörnyen hamisan.

Az egyik kurjantva hívta a közeli bérkocsist. Csak a vézna férfi maradt hátra a szöke leánnyal.

A tulsó oldalon, a gyümölcsátor mellé rejtőzött ember le nem vette villogó szeméit a hátramaradt párról s mint a zsákmányra éhes macska, úgy követte őket nesztelen léptekkel.

A bérkocsik előállottak s a társaság kettesével, hármásával elhelyezkedett a kocsikban.

Utolsónak maradt a szöke leány, akit kísérelje éppen felakart segíteni a kocsi hátsó részére, mikor a munkásember odaszökött mellé s vasmarkával átkulcsolta a férfi karját.

— Eressze el ezt a leányt, — rikoltott s másik karját fenyegetőleg emelte fel.

A szikár férfialak egész nagyságában kiengesedett a támadásra s védőleg hajlott a leányra, a bérkocsi az ostorához kapott.

A leány halotthalvány arca még fehérebb lett, mintha eltűnt volna belőle a legkisebb vér is, mikor észrevette, hogy védelmezője hirtelen rá akar rohanni támadójára.

— Ne, ne — sikoltott, eltakarva szeméit karjával.

Részletfizetésre kaphatók

fegyverek, gramfonok és lemezek, fényképező gépek, mindennemű hangszerek, színházi látszók és Meidinger kályhák a Schwartz-féle pipa üzletben a városházzal szemben. . .

programmal végeztünk is, mikor megalapítjuk, hogy gróf Dégenfeld Józsefnél nem az a fő, hogy mit mond, hanem az, hogy mit akar. *„be óhajt jutni a parlamentae a ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhens politikai program alapján, a politikai áruhák megtévesztő köntösében, a pártonkivüliség bő köpönyegében. Ez az a köpönyeg, melyet felelősség nélkül kifordítva is kényelmesen lehet hordani s úgy viseli a gazdája, ahogy a szél fu.*

Ami a Debrecen városára vonatkozó ígéreteit illeti, azokban sem furakodott. Igért sokat, amit mint egyházkerületi főgondnok még inkább megtehet, ígért sok mindent, amit az ő terrorisztikus működése nélkül még inkább megkaphatunk, ígért befolyásokat, — amelyeket egyedül állván a parlamentben, — nem szerezhethet meg, szóval ígért mindent, amit nem fog beváltani. És ígérte úgy, hogy ha nem váltja be, senki sem vonhatja felelősségre érte.

— **Uj államtitkár.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király vértessaljai Vértessy Géza államtitkári címmel és jelleggel felruházott miniszteri tanácsost államtitkárrá nevezte ki a személyi körüli miniszteriumban. Vértessy a miniszterelnök sógora. Kinevezését már régebben elhatározták, be is állították fizetését az ideai költségvetésbe. Érdemes és szorgalmas hivatalnoknak mondják. Valószínű, hogy képviselői mandátumot is vállal s politikai államtitkár lesz.

Török konzul Kossuthnál. A budapesti török főkonzul tegnap délelőtt meglátogatta Kossuth Ferencet, akivel hosszasan tanácskozott.

Az osztrák helyzet. Bécsből jelentik: Bienerth báró miniszterelnök ágyban fekvő beteg s előreláthatólag hosszabb ideig kénytelen lesz az ágyat őrizni. Ez a körülmény igen késlelteti az osztrák kormányának parlamentáris kormányra való átalakítását.

Kossuth nem megy Bécsbe. Budapestről távirják: A lapoknak az a híre, hogy Kossuth a bankkérdés ügyében legközelebb Bécsbe utazik, alaptalan. A miniszter egészségi állapota még nem olyan, hogy hosszabb utra elmehessen.

Képviselőválasztási mozgalmak.

A vasutasok értekezlete.

Nagy arányokban folynak a képviselőválasztások a vasutasok körében. Egyesek, pártok és testületek sietnek kifejezni állásfoglalásukat jelöltjük mellett. A függetlenségi zászló nap-nap után nagyobb tábort vonz maga alá s örvendetesen nő azon választópolgárok száma, akik nagy lelkesedéssel Csanak Jánost hirdetik jelöltjüknek, mivel belátják azt, hogy ő az igazi képviselője a függetlenségi és 48-as eszméknek.

Tegnap este a vasuti tisztviselők és munkások tartanak impozáns értekezletet az „Angol királynő” fehér termében.

350 vasutas gyűlt össze értekezletre. Megjelent ott Bakonyi Samu országgyűlési képviselő, Csanak János, Stingli Kálmán, Pogány Ármin, Deseő Kálmán és a vasutas társadalom színe-java. Elsőnek Deseő Kálmán, a Vasutas Otthon elnöke szólt fel és kifejtette, hogy a vasutas társadalmat hazafias törekvései a függetlenségi táborba vezetik és a hazafias vasutasok most is a függetlenségi lobogóra esküsznek föl.

Azután Bakonyi Samu emelkedett szólásra. Kijelentette, hogy soha olyan örömmel nem teljesítette a párt megbízását, mint most Csanak János érdekében, a függetlenségi párt mindig minden alkalommal munkálkodott a vasutasokért, kik a multban még csak kisebbségben levő függetlenségi pártot is minden presszió és hatalom nyomása dacára is támogatták. Reméli, hogy a derék hazafias vasutasokban most sem fog a párt csalatkozni. Utal a vasuti sztrájkra, emlékeztet arra, hogy a függetlenségi párt ígéreteit be is váltotta úgy a vasutasokkal szemben, mint más téren. — Arany hegyeket nem ígérnek, de általános vonatkozásban a népjólétet akarják

emelni. A nemzeti kormány alatt a vasutas társadalom helyzete javult, számos helyes intézkedés védi a vasutasok erkölcsi és jogos anyagi érdekeit. Rámutat az új büntető novellára, mely szerint vasutast nem lehet hivatalvesztésre ítélni. Hány existenciát tart ez meg.

De a függetlenségi párt nem jutalmat, hanem erőt kér a vasutasoktól, kiknek figyelmébe és szeretetébe ajánlja Csanak Jánost, kit úgy a helyi, mint az országos függetlenségi párt egyhangulag, nagy lelkesedéssel jelölt. A függetlenségi párt győzelme ennél a választásnál jóformán a vasutasokon áll, tehát most önöktől függ, hogy győzelemre segítsék a pártot, — fejezte be beszédét Bakonyi Samu.

Azután Csanak János beszélt röviden, kijelentvén, hogy megválasztása esetén meleg szívvvel, erős elszántsággal fog a vasutasok mellett is sikra szállani. Arra kéri különben is a vasutasokat, hogy ne személyt, hanem a függetlenségi pártot tekintsék és vigyék 28-án győzelemre.

Fráter Tamás azt az indítványt tette, hogy a vasutasok vasárnap délelőtt egy-egyed 12 órakor a városháza előtt gyülekezzenek s onnan zászlók alatt vonuljanak a programbeszéd meghallgatására, mely fél tizenkettő órakor a Bika dísztermében veszi kezdetét.

A lelkesedés közepette igen sok buzdító beszéd hangzott el, melyek élénken fejezték ki a Csanak János mellett való ragaszkodást. Beszéltek Szücs István máv. főkalauz, Pogány Ármin és Ujlaky Henrik főmérnökök, Stingli Kálmán máv. vasuti főnök, Lakatos József műhelytelepi munkás, Sárközy Manó, Rostkowitz Arthur hirlapíró és még számosan. Beszédjükben kifejezték, hogy a vasutasok egy szívvvel, egy lélekkel sorakoznak Csanak János zászlója alá.

Gyakran fel-felhangzott a megjelent választó polgárság kitörő lelkesedése, amint a szónokok Csanak János nevét említették. Kifejezték a szónokok

Az előkelő férfi eleresztette a leány habfehér kezét és csodálkozva nézett hol a férfira, hol a nőre.

Alig hallatszott, mikor a leány zokogva mondotta:

— Apám!

A kocsis kérdőre tekintett vendégére, aki felugrott a kocsi hátsójára. A leány térdre rogyott apja előtt, míg kísérője bosszankodva vont vállat s becsapta maga után a kocsiajtót.

A kocsi elrobogott.

Kelet felől egész világos lett. Az utcán kapás emberek mentek, a pálinkás asszony is elhelyezkedett sátorában, s töltögette a hosszúnyaku üvegeket . . .

ii.

Vörös Ilkát hazavitte az apja.

Ekkor bársony mantille volt rajta, suhogó selyemből a ruhája, csupa virág a pillangós kalapja. Kellemes parfüm illat áradt felé a leányról. Csak az arca volt olyan szérsárgás, mint a hervadásnak indult rózsza . . .

Hazakerült Vörös Ilka a pincszobába. Oda, ahonnan kirepült a világba három évvel ezelőtt.

Az apja egész uton nem szólt hozzá, egyetlen hang szemrehányást sem tett, csak vonszolta magával, erősen szorítva munkától kerges, dologtól erős kezével a gyöngye karokat.

Ilka meg úgy érezte, mintha valami nagy

teher nezedett volna agyára. Voltaképen nem is gondolkodott már, csak mint álomjáró követte apját.

Hazakerült a leány a pincelakásba, ahol először látta meg a napvilágot, amely alig tudja magát keresztül verni a házmesteri szoba fakószínű ablakfüggönyein. Oda került a rozoga butorok közé. A leány mámoros fölvel lépett be a szobába, egyetlen érzéke sem működött tisztán.

A karja tele volt kék foltokkal, darabos természetű apja szorításai nyomán, de fel se szisszent e durvaságra. Még akkor sem mutatta ellentállását, mikor a szennyes üveges ajtó nyikorogva csapódott be háta megett.

Nem ellenkezett akkor sem, mikor kijelentették előtte, hogy ezután újra itt fog élni. A színésznői pályának vége, ugyanis eddig is csak ragyogó cégér volt az, semmi egyéb. Az állítólagos sikereknek vége. Ugy is tudja az egész utca, hogy ugyanis a legutolsó volt azon a pályán, ahol mindenki elsőnek gondolja magát. Csak dudvája volt a szép virágos kertnek. A hangja olyan, mint a gyöngytyúké, csak a szeme szépségéért, illatos hajáért bíztatták. A fizetéséből a büntetéspénzek sem kerültek ki, nemhogy selyemruhára, pillangós kalapra is elég lett volna.

— Ez a kalap, ez . . . rikoltott a férfi, lekapva durván a leány fejéről. Azután rátaposott.

— Nem kellesz többet . . . soha, soha — kiáltott.

Vörös Ilka otthon maradt s úgy tetszett neki, hogy jobban is érzi magát. — Az anyja előszedte a régi, szinehagyott karton ruhákat, kimosatta, kivasaltatta a leánnyal. A leány jó kedvvel végezte a munkát. Azután egész nap locsolgatta a virágait, amelyek ismerősként bólogattak felé, megetette a madarat, amit a hátulsó lakó, egy természetes kovácslegény hozott neki valamikor.

Ez a legény volt az egyedüli férfi, aki most is szóba állott vele.

Ilka arca újra egészséges, piros lett, a lelke megújodott, megszokta a korán kelést s korán fekvést.

A mult pedig mintha feledve lett volna egészen.

Arról nem beszélt senki.

A régi, drága ruhákat elzárta az anyja, még a keskeny talpu, fényes cipőcskét is.

Még a templomba sem engedte felvenni, ahova eljárt a leány minden vasárnap.

Ilyenkor a kovácslegény elkísérte s hozott rendesen neki székfü-rózsát, mályva virágot.

A leány jót nevetett a durva tréfákon s úgy érezte magát, mint aki jóllakott fehér kenyérral s megkívánja a rozs-cipót.

Hanem egyszer baj történt s veszedelem fenyegette az utca pincelakóit. Nagy zápor kerekedett, zuhogott egész fél délután. Kellemetlen bűz támad a kis pincelakásban, ahol megszorult a levegő. A kis utcán megdugult a

azt is, hogy nekik már az is garancia, hogy Csanak János debreceni, magyar és függetlenségi s még ha egyéb érdeme, amit egész életében tevékenységgel szerzet — nem volna is, akkor is tudnák azt, hogy a magyar hazának sorsát szíven viseli s minden erejével munkálkodni fog annak javán.

A lelkesedést két távirat fejezte be, melyekkel Kossuthot ér Battyány Tivadar üdvözölték. Különösen szép a Battyányinak szóló távirat, melynek szövege a következő:

Gróf Batthyány Tivadar urnak
Budapest.

Debrecen szabad királyi város III-ik kerületének 48-as függetlenségi párti képviselőjelöltje ünnepzése alkalmából egybegyűlt vasutasok szíves örömmel üdvözlik méltóságodat azon hő óhajások kifejezése mellett, hogy Csanak János képviselőjelölt zászlóját diadalra juttatni sikerüljön.

Az összegyűlt vasutasok nevében
Dr. Dezső Kálmán,
titkár.

A magyar szivekhez.

Felhívás.

Magyarország szíven kopogtatunk, mely sohasem volt bezárva azok előtt, akik könnyűre szorultak.

Zaklatott időkben egymással ádáz tusában, gyilkos versengésben vannak egyesek és a sokaság, népek és országok. — Érdek és hatalomvágy félelmesen fegyverkezik végzetes mérkőzésre.

S mikor már szinte az emberirtó háború réme jár közöttünk, gondot és aggodalmat hordva tüzhelyeinkbe, akkor ime egy titokzatos éjjelen hirtelen föltámadnak a föld méhébe zárt rettentő erők; a bős elemek kitörnek kénköves barlangjaikból: tűz és tengervíz és földindulás rövid szempillantatok alatt romba dönt virágzó városokat, nagy vidékeken csendes falvakat; elmerít szigeteket és emberlakta partokat; dűledező házak alá temeti e házak nyomorult lakóit; a megnyílt föld szakadékaiba taszítja és a medréből félelmesen ki-

csatorna, a víz elöntötte elébb a járdát, azután a pinceablakokat. Becsurogott, le a fehérre meszelt falon.

A leány magára maradt, az apja, anyja csákányt, ásót vittek a csatornához, amelyen segíteni kellett. — A mocskos őszi idő gonosz gondolatokat hozott Ilkának, aki megborgongott. Nagyon egyedül érezte magát s unatkozott.

Unalmában a multra gondolt. A szekrény be volt zárva, de a leány a zárt ajtókon keresztül is látott. Látta a suhogó selyem ruhát, a virágos kalapbóbitákat. Szinte érezte testén a selyemszövet ölelését.

Véletlenül a kezébe került a kis formás cipőcske. Ellenállhatlan erő vonzolta arra, hogy felpróbálta a lábára.

Összerázkódott.

III.

És estére eltűnt Vörös Ilka a pincelakásból.

Ugy ment el szinehagyott karton ruháskájában, nem vitt magával mást, csak a kis keskeny talpu cipőcskét.

Azokat, amelyeknek sarkát félig elkoptatta már a szinpad deszkája.

És futott a fény után, amely hazug és álnok, mint a lidérccláng, mint a szivárvány színes szalagjai . . . de fény, nem szürke borongása a pinceszobának, illanó, tűnő, de amíg él, káprázatos, éltető . . .

ágaskodó tengerbe sodorja a veszendő lélek százazreit, gyanútlan álmukban rohanván meg őket; megsemmisíti évszázadok alkotásait, nemzedékek összehordott kincseit, emberek tanyáit, Isten házait és mérhetetlen pusztulást, nyomort, inséget és kétségbeesést borít ama nyomorultabbakra, kiknek sikerül gyakran csonka testtel megmenteniök meztelen életüket.

Nekünk távoli nézőknek pedig a rengő, repedező föld fölünkbe mennydörgi semmisségünket, míg az elemek fékvesztetten tombolnak rajtunk: Kevélységünk, gőgünk, szadunk fennhéjázása, szivtelen versengése, hatalom- és kincsvágyunk leomlik az Isten-ség előtt, ki egyedül parancsol a rettentő elemeknek.

Vajjon a háború izgalmaitól zaaklatott Európa, tüzelve a vak emberi szenvedelmektől — nem dermed-e meg ez istenitélet látványán? Az elemek e rémes hadjárata vajjon nem háritotta-e el fejünkrol az emberek háborújának könnyelmű veszedelmét?

A megindult föld, a medréből kikelt tenger, az összeomló városok nem azt dörgik-e felénk megfélemlítő robajjal: Ember, szállj magadba!

A csatázó elemek pusztító kedve ellen fegyverünk nincsen: a világ legdicsőbb hadseregét elfujják egy lehelettel. Am ha nincs fegyverünk a föld s a lég kiszabadult erői ellen, van fegyverünk, mely elveszi ádáz munkájuk fulánkját s a romokon teremt új életet. E fegyver a Szeretet.

Ezzel vértelve induljunk hadba a gyász és siralom ama tartományába. Lépjünk be a könyörület embere szolidaritásába. Szív és elme, becsület és emberiség ezt az utat jelölik ki nekünk is: ez lesz a nemzetek legfelségesebb, emberhez legméltóbb versengése.

Nyujsuk ki segítő kezünket ama irtóztatón megpróbált embertársaink felé: adjunk az étlennek ennie, a mez nélkül maradottnak ruhára, a hajléktalannak hajlékot, a nyomoréknak mankót, a betegek orvosságát, az árváknak, özvegyeknek, szomorúaknak és kétségbeesetteknek vigasztalást és reményt.

Adjatok, adjatok! Adjatok, ki-ki amit adhat és az Isten virágos kertje, az áldott naranccsliget, üdülők enyhelye, utasember gyönyörűsége, a kedves Itália büszkesége újra felemelkedik és virulni fog a ti könyörület szivetekről, szereteteknek általa.

Vasary Kolos.

Wekerle Sándor.

Kossuth Ferenc.

A nagyvárad püspökség.

A legújabb kombináció.

A nagyvárad püspökség betöltése igen érthetően erősen érdekli a debreceni katolikusokat is, mert a debreceni egyház a nagyvárad püspök főhatósága alá tartozik. Éppen ezért közöljük az alábbi tudósítást, mely Budapestről indult ki állítólag hivatalos forrásból.

A tudósítás itt következik:

Nagyvárad püspöki széke, mely Szecsányi Pál halála óta üresen áll, legközelebb új gazdát kap. Sok gondot okozott a kormányának a nagyjövendelmű püspökség betöltése, mert ugyancsak megrohanták a kabinet tagjait. A néppárt azt hiszi, hogy neki privilégiuma van minden magyarországi katolikus püspökségre s e képzelt jogcimmél fogva a maga jelöltjét állítva előtérbe. Látna ezt az erőszakoskodást, a függetlenségi párt egy nagyobb csoportja Lévy Mihály függetlenségi papképviselőnek óhajtotta megszerezni a nagyvárad püspökséget, de sehogyse ment a dolog. A nagy versengésben aztán feltűnt a harmadik jelölt: Lányi József címzetes püspök alakja. Hatalmas pártfogója van: Ferenc Ferdinánd trónörökös, kinek ő volt a magyar nyelvtanítója. Elérkezett az ideje annak, hogy a kormányának döntenie kellett, kit akar kine-

vezeteni Nagyvárad püspökévé. Hiteles értesülésünk szerint a minisztertanács ez irányban már előterjesztést tett a felségnek s első helyen Giesswein Sándor néppárti országgyűlési ajánlja kinevezésre. Valószínű, hogy az uralkodó respektálni fogja a kormány előterjesztését és kinevezi Giessweint, ám az is megtörténhet, hogy a trónörökös jelöltje viszi el a pálmát.

Apponyi Fiumében.

Ünnepélyesen fogadták.

Fiuméből jelentik: Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter a félórai késéssel beérkezett a ma délelőtti gyorsvonattal Tóth János államtitkár és Schröder fogalmazó kíséretében Fiuméba érkezett. A nemzeti zászlókkal díszített pályaudvaron fogadására megjelentek Nákó Sándor gróf fiumei kormányzó és Wickenburg István gróf kormányzó-helyettes vezetésével a kormányzóság, az állami hivatalok és iskolák vezetői, továbbá Vio Ferenc podeszta vezetésével a városi hivatalok fejei, valamint Zanella képviselő és az egyesületek vezetőségei.

Nákó gróf kormányzó üdvözölte Apponyi minisztert, aki kijelentette, hogy szívesen jött Fiuméba és azt a reményét fejezte ki, hogy két napi tartózkodása jó hatással lesz a fiumei tanügyekre. Vio podeszta és Zanella képviselő olasz nyelven üdvözölték, mire Apponyi megismételte válaszában. A kíséretet kölcsönös bemutatása után Apponyi Albert gróf Nákó gróffal a kormányzó palotában lévő lakására hajtatott, ahonnan rövid pihenő után az állami elemi és felsőbb leányiskola, valamint a főgimnázium látogatására indult.

Az iskolák látogatása közben Nákó gróf kormányzó és a megbetegedett Donáth kormányzósági tanügyi előadó helyett Wickenburg István gróf kormányzó-helyettes és nagyobb kíséret kísérette a minisztert. Azután a kormányzó palotában ebéd volt.

Ékszer, zsebórárt
bizalommal

jótállás mellett

Halász Nándor

órás és ékszerésznél

2212

lehet vásárolni
Debrecen, Piac-u. 24.
(Fehérló szálloda épület.)

SZINHAZ.

* Oláh Gábor szindarabja. Oláh Gábor egyfelvonásos szindarabot írt legújában. Utirajza, verseskönyve, szindarabja gyors egymásutánban követték egymást. Oláh Gábornak nem ártott ez a nagy termékenység. Utirajza rövid négy hét második kiadást ért el, mi erefele egész szokatlan és ismeretlen jelenség, hol inkább Nick Cartereket olvasnak. Szindarabja hőse egy új Georg Clémencean, szimboluma az ifjuság, az ujjak harcának, az öregek, a maradiak ellen. A darab címe: A meztelen asszony s valószínű a kolozsvári Nemzeti Szin-

házban kerül bemutatásra. Eleven dictionája és scenirozása új haladása Oláh Gábor minden irányban forrongva magasbatoró egyéniségének, lyrában, eposzban, drámában egyaránt küzdeni vágyó tehetségének. (k.)

* **A színház hírei.** *Fuzsitus kisasszony.* Fiehrer új operettje lesz a legközelebbi énekes újdonsága a színtársulatnak. A cím szerepet Rózsa Lili adja. — *Gépirókisasszony* kerül színre vasárnap. Ez a kitűnő operette, mely Horváth Kálmán betegsége miatt elhalasztott, most újból műsorra tűzött. — *Tell Vilmos* Schiller klasszikus darabjára készül a színtársulat. Ez érdekes darabból naponta folynak a próbák, úgy hogy a jövő héten teljesen elkészülve — színre kerülhet. Ma este kerül színre harmadszor Sulliván groteszk zenéjű operettje *Micadó*. Ez előadásra már számos előjegyzés történt, ami legjobban bizonyítja a *Micadó* népszerűségét.

Örökösödési pör a pápa ellen.

A szatmári törvényszék érdekessége.

Szatmárnémetiből táviratozzák nekünk: Az itteni törvényszék polgári tanácsa tegnap foglalkozott első ízben a Meszlényi Andor beregszászi törvényszéki bíró által Meszlényi Gyula volt szatmári püspök végrendelete ellen emelt kifogásokkal.

A kereset szeri a végrendelet érvénytelen, mert a püspöknek, aki aggkori elme gyengeségben szenvedett, nem volt végrendelezési képessége. Állapotát egy pénzsóvár főpap saját önző anyagi céljaira használta fel oly módon, hogy a végrendeletet saját szándékai szerint íratta meg. Meszlényi bíró alaki okokból kéri a végrendelet megsemmisítését.

A kereset utal továbbá arra, hogy Meszlényi püspök annakidején 120,000 koronával megváltotta végrendelezési jogát. Meszlényi bíró mindazokat beperelte, kik csak örökösöknek vagy hagyományosoknak vannak megjelölve. X. Pius pápa lakóhelyét felperes nem jelölte meg, miért is a tanács a pápa részére a helybeli ügyvédi kar egyik fiatal tagját nevezte ki ügygondnokul.

„Minden báró csavargó.”

Ezt a merész és elfogult kijelentést tette nemrég egy amerikai bíró. Általánosan tudott körülmény ugyanis az az ellenérzés, amellyel az amerikai nép az európai arisztokratákkal szemben viselkedik. Ennek az ellenérzésnek többféle oka van. Az első ezek között az, hogy Amerikában mindenki dolgozik és általános szokássá vált, hogy munkája után itélják meg az embert, a második ok már sokkal közönségesebb, amennyiben főként az irigység sugallja: a harmadik ok rokontermészetű a másodikkal, mert az amerikaiak hűségét és büszkeségét rendkívül sérti az, hogy a leggazdagabb amerikai lányokat az európai arisztokraták veszik feleségül és viszik magukkal hazájukba.

Ennek az általános ellenérzésnek a minap különös módon adott kifejezést az említett newyorki bíró, aki tárgyalás közben a következő kis szónoklást remekül rögtönözte:

— Ha valaki azt mondja önöknek, uraim, hogy ő báró: akkor egy megvető pillantás kíséretében forduljanak el tőle. Mert minden báró henye és csavargó. A saját hazájukban is csak azért nem tudnak megélni, mert nem tudnak eleget csalni és lopni. Végső szükségükben tehát Amerikába jönnek és körmönfont módon elrabolják tőlünk leányainkat és asszonyainkat.

A hallgatóság nagy tetszéssel fogadta a bíró általánosítását, aki e beszéde után látható meglepődöttséggel folytatta tovább a tárgyalást.

A bíró egyébiránt abból az alkalomól

rögtönözte szónoklatát, hogy egy Adolph de Lay nevű osztrák báró került eléje vádlottképp. A báró azzal volt vádolva, hogy egy Zur Halte nevű német embernek elvitte a felöltőjét, mivel a magáé már kopott volt, Zur Halle-é pedig vadonat új.

A báró 1905-ben ment ki Amerikába, még pedig tízezer dollárral a zsebében. E nagy összeg pénzét azonban már régen elverte és azóta barátjainak a megpumpolásából élt.

A báró energikusan tagadta a vádat és többek között így fakadt ki:

— Igenis, tízezer dollárt költöttem el a sajátomból ebben az országban, de az ország nekem még tíz dollárt sem jövedelmezett. Egy idő óta szegényen élek, de becsületesen és ennek az embernek — mondotta a panaszosra mutatva — mérhetetlen lehet az aljassága, ha engem kabátlopással mer vádolni.

Ötven bábát megbüntetnek.

A főorvos feljelentése.

Legközelebb ötven szülésznő fog szigorú idézés folytán a debreceni rendőrség büntügyi osztályán megjelenni. A tudós asszonyok eme tömeges felvonulását — ne tessék rosszra gondolni — nem a régen vajudó rendőrségi palota teszi szükségessé. Oh nem! A több évtized óta tervezett rendőrségi széképület megszületéséhez ötven bába sem elégséges. — A szülésznők ellen a főorvos tett feljelentést, melynek nagyon is komoly előzményei a következők.

Miniszteri rendelet írja elő, hogy az okleveles szülésznőknek minden évben jelentkezni kell a járásvorosnál, vagy városokban a tiszt főorvosnál, műszereikkel és könyveikkel, melyeket az orvos megvizsgál, hogy valamely tekintetben nem-e a közegészség ellen valók; hogy a műszerek tiszták-e s megfelelnek a rendeltetésüknek, a könyvek pedig, melyekből a bábák mesterségük gyakorlásához a szükséges utasításokat nyerik, nem-e tartalmaz valamelyes titkos és ártalmas utmutatásokat.

Ezt a jelentkezést az idén nem kevesebb, mint ötven szülésznő elmulasztotta. Miután a határidő pedig már letelt s a főorvos haladéktalanul egytől-egyig feljelentette a mulasztókat a rendőrségnél. A büntügyosztályon dr. Komlóssy Pál tb. kapitánynak osztották ki az ügyet, aki a szülésznők ellen közegészség elleni kihágás miatt vezette be a vizsgálatot.

Megegyezés Törökországgal

Kedvező hírek.

Berlin, január 13. Az Ausztria-Magyarország és Törökország közötti megegyezésről a „Post“ a következőket írja: Nemcsak Németországban, hanem Francia-, Angol- és Olaszországban és bizonyára Oroszországban is örömmel üdvözlők a megegyezést, mert az garanciája annak, hogy a balkáni béke fenntartásába vetett kilátások lényegesen kedvezőbbek lettek. A Berliner Tageblatt írja: Az osztrák-magyar-török megegyezésnek döntő jelentősége van a közeli Kelet válságának békés kibonyolítása érdekében. A megegyezés első sorban a boszniai probléma tényleges megoldását tartalmazza, azután pedig nagy és erős megnyilvánulása a béke utáni vágnak, amiből joggal lehet reményt meríteni és kedvező következtetéseket vonni a válság további lebonyolítására nézve.

Az ifju törökök.

London, január 13. A Standard jelenti Konstantinápolyból: Az ifju török bizottság, Achmed Riza és a bojkott-bizottság elleneztek az osztrák-magyar ajánlat elfogadását, de a parlament többsége tudatta Kiamil pasával, hogy az ajánlat elfogadását óhajtják. Az olasz, német és francia nagykövet hétfőn befolyásukat a nagykövethél az ajánlat elfogadása mellett érvényesítették. Anglia magatartásáról még semmit sem tudnak.

Bulgária készülődései.

Berlin, január 13. A Berl. Tagbl. jelenti Üszküből: A katonai hatóságok biztos forrásból arról értesülnek, hogy Bulgária a határon csapatokat von össze. Intézkedéseket tettek netaláni meglepetések ellen. A vasutvonalat erősen őrzik.

Korcsolya- és Sport-czipők

nagy választékban
MANDEL LIPÓT
czipő nagy raktárában
Arany János-utcával szemben.

HIREK.

— **Piros toll, zöld levéllel.** Végül is a Degenfeld-párt belátta, hogy a debreceni függetlenségi és 48-as párt által 30 éven keresztül használt választási színeket, a piros tollat, zöld levelet nem lehet csak úgy egyszerűen kisajátítania s miután a párt ilyen színű jelvényei megjelentek, most más jelvényt fog használni.

— **Az István malom kérelme.** Az István Gőzmalom Társulat tekintettel arra, hogy a szénnek az ára rohamosan és állandóan emelkedik, nyersolajjal fűti legújabb gépeit. Minthogy pedig a nyersolaj nagy következtámmal van megterhelve, a malom kérelmet intézett a tanácshoz a vándíjtel mérséklése iránt. Tekintettel arra, hogy az István-malom a városnak hatalmas iparvállalata, mely Debrecennek sok helyen még a külföldön is hírnevet szerez, megérdemli a következtámm mérséklését s a tanács valószínűleg teljesíteni fogja a kérelmet.

— **A városi állatorvosok fizetésrendezése.** Steiner Jakab vágóhídi ellenőr tegnap beterjesztette a tanácshoz a vágóhídi orvosok fizetésrendezéséről szóló javaslatot. A javaslat szerint ugyanolyan fokozatba jutnának az állatorvosok, mint az állami orvosok s így nehezen hihető, hogy a fizetésrendezés mostani alakjában keresztül megy.

— **Gróf Degenfeld programbeszéde.** Tegnap délelőtt tartotta meg programbeszédét gróf Degenfeld József a városháza nagy termében. Sokan jelentek meg a programbeszéd meghallgatására a volt szabadelvű pártiak a város többi kerületeiből is, tehát több

mint felerészben olyanok, akiknek nincs szavazati joguk a Varga—Kossuth-utcai kerületben. Vezető cikkelyünkben foglalkozunk a programmal, amely chaosza a csábos, be nem váltható ígéreteknek s részben állásfoglalás olyan törekvések mellett, amelyeket a függetlenségi párt nem csak ígér, de többségi súlyával meg is fog valósítani. A gróf himezt-hámozott, hogy 67-es vagy 48-as program mellett foglal-e álláspontot s végre is ügyes körmönfonsággal támadta a kormányt támogató pártokat, 67-eseket, 48-asokat egyaránt s védte a volt szabadelvű párt katonai programját. Végre is senki sem tudta kihámozni a zürzavaros politikai kotyvalékból, hogy mit is akar hát gróf Degenfeld. Csak annyit sejtettünk, hogy képviselő szeretne lenni. Csakhogy ilyen habarék program alapján nem lehet és nem is lesz.

— **A kamara kettős közgyűlése.** Két közgyűlést tart ma, csütörtökön a kamara. Délelőtt 11 órakor *ünnepi* közgyűlést tisztán és egyedül Szabó Kálmán emlékeztetének szentelve. Délután 3 órakor pedig rendkívüli közgyűlést az elnöki szék betöltésének napirendjével. Más ügyet ez alkalommal nem tárgyal a kamara. Az elnöki szék betöltése folytán üresedésbe jövő egyéb tisztségeket azonban szintén ez alkalommal tölti be. A kamara kültagjai nagy számmal vesznek részt mindkét gyűlésen.

— **Uj villamos-színház Debrecenben.** Nagy János kérelmezett intézett a tanácshoz egy villamos színház felállítására iránt, mely különösebben csak a nyári időnyre szólna. Nem hisszük, hogy kérelme teljesülni fog, mivel Debrecennek jelenleg van már oly villamos színháza, mely az igényeket teljesen kielégíti.

— **A D. A. A. C. kérelme a tanácshoz.** A főiskola kebeléelen alakult atletikai klub birkozó versenyt rendez. Ezen verseny költségeinek a fedezésére a klub elnöksége segélyt kér a tanácstól. A tanács legközelebb tárgyalni fogja a fiatal törekvő klub kérelmét.

— **Uj palota a Piac-utcán.** Hufflész Kázmér építési engedélyért folyamodott a tanácshoz. Az új épületet a Piac-utca tervezési s az kétemeletes lesz. Legalább egy újabb palota fogja díszíteni a várost.

— **A tüzéség mozgósítása.** Bár a háboru veszedelme a legújabb események folytán egyelőre alaposan összezugorodott, azért még mindig folyik a csapatoknak Boszniába való szállítása. Most különösen a tüzérezdek legénységét egészítik ki teljes létszámra. Ennélfogva a hadvezetőség elrendelte a temesvári 7-ik hadtest tüzérezred és így a nagyváradi 18. hadosztály tüzérezred mozgósítását. A tüzérezredet január végén leszállítják Boszniába az ottlevő csapatok tüzéségének megerősítésére. E célból az ezred összes tartalékos tisztjeit és zászlóseit január 12-ére behívták.

— **Leányból borbélyinas.** Egy budapesti borbély elhatározta, hogy a leányából borbélyt nevel s az ipartörvény értelmében mint borbélyinat akarta szerződteni. A borbély ipartestület azonban a szerződést megtagadta. A leány apja ez ellen a IV. kerületi eljárásához, mint az rpartestület működése fölött felügyeletet gyakorló elsőfoku hatósághoz főlebbezett. Az elüljáróság az ipartestület fölfogásával szemben kimondotta, hogy sem elvi, sem közkerkölcsi akadályja nincsen annak, hogy a nő borbély lehessen és kötelezte az ipartestületet, hogy a leány a kívánt mesterségre szerződtesse.

— **Az Ujságíró-Egyesület** ma csütörtökön délelőtt fél 12 órai kezdettel a Hungária külön termében rendkívüli gyűlést tart, melynek egyedüli tárgya: Sipos Béla halála feletti részvét kifejezés és a temetésen való képviseltetés s intézkedések.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték tegnapi húzásán a következő nagyobb nyerményeket sorsolták ki:

30,000 koronát 38518.
20,000 koronát 71093.
10,000 koronát 63400 80459.
3000 koronát 79313.
2000 koronát nyertek: 11874 71422 107119.
1000 koronát nyertek: 759 16315 28937 52929 59972.

500 koronát nyertek: 10250 10868 12797 13293 14193 16794 20756 25768 32887 35033 36321 48425 40143 41143 41123 43666 45865 46756 47493 57594 57962 61203 68187 69806 70415 80939 85780 107343 109233 111730 114173 115050 119104 117989 122588.

A többi kihuzott számok 80 koronát nyertek.

— **Tegnapi halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalnál a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Kovács Árpád ref. 4 hónapos, Kovács Erzsébet ref. 26 éves. Klein Dávid izr. 65 éves, Deme Ida ref. 20 éves.

— **Öngyilkosság a feleség szemelátára.** Békéscsabáról írják nekünk: Vetési László jómódu békési földesgazda tegnap fiatal felesége szemelátára az ajtófélfára akasztotta magát s míg a megrémült asszony segítségére futott, addig meghalt. Az öngyilkosság oka féltékenység volt.

— **Percel Carola** táncziskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent-Anna-utca 22. szám.

— **Vigyázzon!** Urak! levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni, Bádogos-u. 4. 2194

— **Szép mellék keresetre** tehetnek szert bármilyen állásu urak, fegyverek, gramfonok, fényképező gépek és mindennemű hangszerek részletfizetéses eladással, bővebbet a Schwartz féle pipa üzletben a városházával szemben.

— **A legtöbb betegség kuforrása.** Végtelen sok a fájdalmas tünetek száma és a gyengeségi tünetek sorozata, a melynek eredő forrása a szervezet vérszegénységében keresendő. Általános gyengeség, gyors kifáradás, törődöttség, ájulási és szédülési rohamok, fej és hátfájások, félelmi érzetek, lehangoltság, buskomorságra való hajlandóság, étvágytalanság, szivdobogás, remegés, reszketés, hideg vértagok stb. még számos kellemetlen és fájdalmas tünet szűnik meg teljesen ha elegendő mennyiségű és egészséges összetételű vér kering a szervezetben. A FERROMANGANIN elsőrangú orvosi szakvélemények alapján kiváló vérképző és erősítő gyógyszernek tekintendő, melynek utasítás szerinti használata után teljesen megszűnik a fentemlített tünetek, A készítmény jóízű, a leggyengébb gyomor is könnyen emészt meg és még tartós használata sem okoz kellemetlenséget a gyomor, belek, vagy fogaknak. Dr. L. D. a közegészségügy tanára a következőket mondja: Én a FERROMANGANIN-t állandóan alkalmazom mint a legkitünőbb idegerősítő és vértisztító szert. Egy üveg ára 3 kor. 50 fillér. Vásárlásánál ügyeljünk a FERROMANGANIN névre és a LEÁNYFEJ védjegyre s utasítsunk vissza minden más hasonló nevű készítményt. Kapható minden gyógytárban, de biztosan Török József gyógyszerárban Budapest, Király-utca 12. és Andrassy-ut 26. Debreczenben kapható: Központi drougeria, Mihalovits Jenő, Grósz Nagy Ferencz és Muraközy László gyógyszerészeknél.

Sipos Béla.

Igazi ujságíró halál volt az övé. Lapzár-takor, jóval éjjel után, mikor már dübörögni kezdenek a nyomdákban a gépek, mikor a kávéházakban a duhajok is bucsuzásra koc-cintják poharukat, mikor már elpihen igazán minden más munka, csak az ujságírói agyve-lők égnek még lázban, akkor hozza meg a nehéz beteg mellett virrasztó jó barát a szer-kesztőségekbe a szomorú hírt, hogy egygyel megint kevesebb lett nagy Bohémia tagjainak a száma.

Valamenynyi érzi, hogy a szívébe szurtak a halálhírrrel s valamenynyi lelkén átvonaglik a kinos-sejtés: Majd ilyen kegyetlen téli éjsza-kában mi értünk is így fog eljönni a nagy kaszás.

Épen ilyen időtájban, mikor a város pol-gársága békésen szunynyad, mikor Szent-János áldomást isznak már a korhelyek, mikor a cigány hegedűjén elpattantak már az egész éj-szákán keresztül megkínzott hurok, mikor dű-börögni kezdenek a nyomda-gépek s nem virraszt más, csak egy-két ujságíró valamelyik füstös éjszakai kávéház asztalai mellett.

Vállaji Sipos Béla meghalt. Vérbeli uj-ságíró volt a legjavából való. Istenadta szép talentummal volt megáldva s kiforrott írói egyénisége, sok tudással, képzettséggel gazda-godott egy évtizedes hírlapírói pályafutása alatt.

Könnymű volt, mint minden vérbeli bohém, de könnyműségével csak magának ártott, sohase másoknak s ha szertelensége ta-lán diadalmaskodott is rajta, a másik pillanatban megbánta heveskedését. Mint kollégát áldott jó szívéért nagyon szerették, becsülték kar-társai.

Derék, nemes magyar családból száрма-zott — apja belényesi református pap volt s a jogi pályára készült.

Közben mint jogász felesküdtött az ujság-írás lobogója alá s tíz év óta majdnem meg-szakítás nélkül Debreczenben dolgozott, később mint a Debreceni Független Ujság legutóbb mint az Esti Hírlap felelős szerkesztője.

Az utóbbi hetekben már betegeskedett, de nehezen birt vele a gyilkos kéz s még 3 nappal ezelőtt is bár nagyon beteg, de lázas buzgósággal rőtta a redakció asztalánál a betű barázdákat.

Vége is ágyba dőlt. Mellhártya és tüdő-gyuiladása erősen elhatalmasodott egyébként erős szervezetén s tegnap délután kezelt ő-rvosa dr. Grósz Pál szomorú hírt hozott az uj-ságírók számára. Láza egyre nagyobb lett. Éj-fél után önkívületi állapotba esett s mire or-vosáért küldtek meghalt.

A mai lapok nagy része már készen volt a nyomdákban, mikor a szomorú hírt meghoz-ták a szerkesztőségekbe. Természetesen a hova a gyászhir elérkezett, mindenütt igen nagy részvétet keltett. A debreceni ujságírók kedves kollegájuk eitemtetése iránt ma fognak intéz-kedni.

Tisztíts csak
Globus
Fémisztító-Kivonattal
Legjobb-Fém-Tisztítószer

Regény-csarnok.

20. Regény.

A nagy rejtély.

— Az utolsó őszi virágok az ablakban, az őszi napfény ragyogó sugaraiban fűdtek. Benjamin kis kutyája idylli nyugalomban emészté ebédjét a kandalló szőnyegén.

A szomszéd ház papagája éles hangon rikácsolá el betanult mondókat. Nem kétlem, hogy emberi lénynek lenni nagy előny. Azonban nem boldogabb sors-e állatnak vagy nővénynek teremtetni?

A rövid nyugalomnak hamar vége lett; minden aggályom ismét visszatért. Midőn elbucsztam, ismét csak az a kétkedő, elégedetlen, lehangolt teremtés valék, mint azelőtt.

„Igéj meg kedvesem, hogy semmit sem fog elhamarkodni,” szolt Benjamin, midőn ajtót nyitott.

„Elhamarkodott tett lesz-e, ha Fitz Dávid ezredeshez megyek?” kérdém.

— Igen, — ha egyedül megy oda. Ön nem tudja, miféle ember az; nem tudhatja, mikép fogja önt fogadni. Hadd menjek én előbb utat csinálni magának, kedvesem. Bizzék tapasztalt ős fejében. Ilyféle dologban nincs jobb, mint kiismerni az utat, mielőtt elindulnánk.

Egy perczig számot vetemmel magammal. Jó öreg barátom, megérdemelte, hogy tanácsát megfontoljam mielőtt „vem“-et mondok.

A megfontolás végre is azon határozatra vitt, hogy bármilyen legyen a felelősség, mégis csak saját vállaimra veszem azt. Akár jó, akár rossz, könyörületes vagy kegyetlen, az ezredes mégis csak férfi marad. Véle szemben tehát a női befolyásba még leginkább lehet bízni; — főképp miután oly czélt kell elérnem, mint az, mely előttem lebegett. Ezt Benjaminnak elmondani nem volt könnyű dolog jó öreg barátom megsértése nélkül. Összebeszéltem tehát véle, s másnapra, bizonyos órára a szállodába rendeltet magamhoz, az ügyet még egyszer megbeszélendő. Nagyon hátrányos lesz-e reám nézve ha bevallom, hogy magamban el valék határozva, hogy addig, ha csak kivihető lesz, látni fogom Fitz Dávid ezredest?

„Ne hamarkodja el a dolgot, kedvesem. Saját érdekében kérem, ne tegyen semmit megfontolás nélkül.”

Ezek voltak Benjamin utolsó szavai, midőn az nap elbucsztam egymástól.

Eustace a szállodában a kis salonunkban már várt, midőn haza értem. Ugy látszott, kedélye felvidult, a mióta nem láttam. Vidáman elem jött, egy papírlappal kezében.

„Ügyemet hamarabb intézhetém el Valériám, mint reméltem,” kezdé kedélyesen. „Szép hölgy, elvégezte-e ön is vásárlásait? Ön is szabad-e?”

Isten bocsáss! Már megtanultam mikép kell gyanakodni, ha ily rohamos vigság lepi meg férjemet, Vigyázva kérdém tehát:

„Ugy érted-e, szabad vagyok-e mára?”

„Szabad mára, holnapra, a jövő hétre, jövő hónapra — s jövő s mindenkorra — a mint én tudom” felelé, karját heves elevenség-gel derekam köré fűzve. „Nézz ide!”

Felemelé a papírlapot, mit már az imént észrevettem kezében s elem tartá, hogy elolvashassam. Sürgöny volt volt s a sebes hajó vitorla-mesteréhez vala intézve, tédtára adván, hogy még az estve fogunk Ramsgatebe, érkeznünk, s hogy a jövőedagálylyal középtengeri utunkra indíthatunk.

„Csak visszatértem vártam, hogy elküldhessem a sürgönyt.”

A szobán keresztül ment a csengetyű felé. Én megálltam.

„Félek, hogy nem mehetek vissza ma Ramsgatebe,” mondám.

„Mért nem?” kérdé, s hangja egyszerre keménynyé, élessé változott.

Jóllehet, sokak előtt nevetségesnek fog látszani, ha bevallom, hogy midőn átkarolá derekam, megingatta bennem azon határozottságot, melylyel a Fitz Dávid ezredesnél teendő látogatáson ezüngen. Még az ily mulkony enyelgés is az ő részéről, mindannyiszor ki lopta szívemet keblemből és szeliden engedékenységre intett. De hangjának gyanus változása ellensúlyozá a kiséricsét, és más nőt csinált belőlem, ismét éreztem és hatalmasabban éreztem mint valaha, hogy kétes helyzetemben

hasztalan volna, ha megállnék s százszor rosszabb, ha visszarettenék a megkezdett ügytől. „Sajnálom, hogy örömdórt rontom”, feleltem. Már Ramsgaten is megmondtam, hogy lehetetlen így egyszerre, minden készülődés nélkül elindulnom, időt szükségem van.”

„Minek?”

Midőn e második kérdést utézte hozzám, nem csak hangja, de tekintete is minden izemet keresztül járta. Nem mondhatnám meg mikép, de szellememben erre felmerült azon lealázás bosszu érzete, melyet neje mért midőn hamis név alatt merete elvenni. Félve, hogy hevesen találnék telelni, s oly dolgot mondhatnék, mit jobb érzetem később elítélne, hallgattam. Csak nők ítélhetik meg, mibe került nekem e hallgatás. Másrészt csak férfiak tudhatják, mily ingerlőleg hathatott némaságom férjemre.

„Időt szükségelsz?” ismétlé. „Ujból kérdem — Minek?”

Ez több volt, mint a mennyit elbirhattam. Önuralmam elhagyott. Mint kalitjából kiszabadult madár, úgy röppent el ajkaimról az elhamarkodott válasz.

„Időre van szükségem” mondám, „hogy valódi nevemhez hozzá szokhassam.”

Rögtön mellém lépett; sötét tekintettel nézve szemem közé.

„Mit értesz „valódi neved” alatt?”

„Azt te bizonynyal jobban tudod nálam — Minek?” feleltem. Egykor azt hittem, hogy Woodvillénél vagyok. Most felfedeztem, hogy Macalan a nevem.”

(Folyt. köv.)

Donogán és Somossy

Debreczen,

Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye, vászon, kész fehérnemű. Női divatárak. Külön szőnyegosztály.

Óriási választék!

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város világitási vállalatánál a megüresedett könyvvezetői állásra pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmozása évi 2000 korona fizetés, 500 kor. lakáspénz és szabályzat szerinti jutalék, mely az utolsó évben 1809 koronára rugott. Egy évi sikeres próba után az illető véglegesítettik, a városi tisztviselői nyugdíjintézet tagja lesz, és 800 korona személyi pótlék élvezetébe lép, mely visszamenőleg is kiadatik.

Pályázhatnak oly feddhetlen életű magyar állampolgárok, kik szükséges elméleti és gyakorlati képzettségüket kellőkép igazolni tudják. Azok, kik hasonló vállalatnál már sikeresen működtek, előnyben részesülnek.

A pályázati kérvények Debreczen sz. kir. város polgármesteri hivatalához címezve január 25-ig küldendők be és kitüntetendő a kérvényben, hogy mily legrovidebb idő alatt foglalhatja el állását megválasztása esetén, tekintve azt, hogy sürgős belépés szükséges.

Debreczen, 1909. január 11.

A városi tanács.

Legjobb, legszebb

alkalmi

ajándékokat

legolcsóbban

Gasparik Ádám

órák, ékszerésznél szerethető be.

Piac-utca 85. sz. Royal szállodával szembe. Ugyanott óra javítások a legolcsóbban eszközöltetnek.

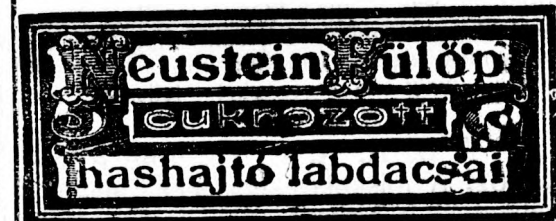
Használt,

de teljesen kijavított sorvetőgépek minden nagyságban, ugyszintén a világhírű eredeti Melichar-féle Unikum Drill vetőgépek továbbá Répavágók, Szecskavágók, Ekék, Boronák, Szőlőzuzók, Borsajtók és általában mindenféle gazdasági eszközök kedvező feltételek mellett eddig nem létezett olcsó árban felelősség mellett kaphatók.

Bagi István

gazdasági gépraktárban Kaba. 2266

Legolcsóbb és legjobb hatású HASHAJTÓ.

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULAI)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkatrésztől, a legjobb sikerrel használják az altest bántalmánál. könnyű székletet szerez, vértisztító egy gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

s z é k r e k e d é s

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy tekeres 8 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona.

A pénz előreküldése mellett bérmentve **Óvás!** „Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tessék kéri! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzett Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törv. által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

NEUSTEIN FÜLÖP gyógyszerára Szent Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

2314 Kapható minden gyógyszertárban.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdőségét, hamvasságát, rózsaszínen játszó fehérségét. Megszünteti a kézzőrösséget. Az eldurvult, kirepedezett és szelkifujta arcot vagy kezet, a legrovidebb idő alatt fehérré és puhává tesz! Poudre alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó”-hoz Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt,

1938 a városházzal szemben.

Szőlőoltvány.

szállít fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban mára évek óta elsőnek és megbízhatóbbnak ismert

Külföldi első szőlőoltvány telep; tulajdonos GASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagyküllő m.) Tessék képes árjegyzéket kérni! Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

2210

2272

Sesztina Lajos vaskereskedése

Piacz-utca 23. szám.

Nagy raktár

vizvezetési csövekben, kutkagylókban.

Zsírödönök.

Konyha-edények, főző konyhák, kályhák, John-mosógépek.

2375

Kizárólag hazai gyártmányu legjobb kályhák

kaphatók:

Ehrlich G. Gusztáv
utóda**Ehrlich L. Ferenc**magyar kályha, tüzhely központi fűtő-
és szellőztető berendezések gyárában.

Telefon 60-80.

Központi főraktár Budapest, VII., Dohány-utca 12. sz.

GYÁR: BUDAPEST, VII., FOGARASI-UT 6. SZÁM.

Ajálja legdusabban felszerelt raktárát saját gyártmányu eredeti Meidinger-kályhákban egy és több szoba fűtésre, vagy központi fűtésre, továbbá: Chamotte betétű kályhák és mindenféle tüzhelyeit a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig gyári áron. Gőz- és légfűtések legmegbízhatóbb berendezése. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alkalmi ajándéknak

Fésű, manicur és parfüm kazetták, Ridikülök. Férfi fehérneműek, Nyakkendők, harisnyák s egyéb pipere és férfi divat cikkek.

Bőr-, selyem és kötött keztyük
olcsó árak mellett

Győrfi Sándor

keztyü-, kötszer és férfi divat üzletében
DEBRECZEN, Simonffi-u. (Városi bérház.)

Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavitó műhely közelében a vámospécsi országut mentén fekvő ugynevezett Nyilas-telepen

házhelyek

valamint felépített munkás lakások kedvező részletfizetésre örök áron kaphatók.

Értekezhetni lehet Dr. Márton Kálmán ügyvédnél Piacz-u. 41. szám. Ujfalussy-ház.

Szabó Lajos fiai

női divatáruház

gyapju és mosókelmékben

alkalmi vásár

leszállított 2370

jutányos árak.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak az

„EGGER”-mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér. Fő- és szétküldési raktár: „NÁDOR” gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17. szám.

Éljen!

EGGER-mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Debreczenben:

Balázs Ödön, L. Kovách Nándor, Kocián Dezső, Mihálovics Jenő, Muraközy László, Radákovics Géza, dr. Rothschnek V. Emil, 2202 Mauthner Alfréd és Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Légszesz és villamos csillárokat,

ámpolnákat, falikarokat, menyezet, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat készít petroleum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.

Telefon 638. szám.

Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyválasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási fölülmulthatatlan vívmánya a lefele égő légszeszlámpák 50 százalék légszesz megtakarítással. Kül és belvilágításra ivlámpák gyönyörű hatás fényvel 3/4 rész megtakarítás villamos ivlámpa világítással szemben.

Non Oxid Porcellán invert égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalék légszesz megtakarítással 85 liter légszesz fogasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény” gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint minden e szakmába vágó javításokat, elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

A „Debreczen”

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utca 15. szám alatt.

A legújabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lakodalmi és báli meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó munkálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen” kiadóhivatalában eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen” nyomda művezetője.